

9. Sınıf Türk Edebiyatı İnceleme Yöntemi Testi Çöz 2

1. Aşağıdakilerin hangisinde İlahi bakış açısına yer verilmiştir?

- A) Belki çok kıskançtı, o kadar şaşırılmıştı ki adeta her sene uzak köylerden bu adaya soğan getirdiğini unutmuştu. Hafızası o kadar daralmış, bir sene evvelini hatırlamıyordu.
- B) Ayaklarım beni yine ölüye doğru götürüyordu. Ölü'nün başı büsbütün kalabalıklaşmıştı. Polisler de halkın arasına karışmış geziyorlardı.
- C) Akşam ezanı daha öbür köyde okunmuştu. Atlarımıza biraz su vermiştik. Babam şehirden çikalıberi somurtmuştu.
- D) Konuşmadık. Bu taze su kenarında yaz sıcaklığı kadar ılık çocuk bana gösterdiği ilk aşinalıktan çoktan uzaklaşmıştı.
- E) Uyandırıldığım zaman tanyeri ağarıyordu. Kasabaya, babamın iç güveysi girdiği zengin evine doğru yol aldık.

Cevap : A

2. Meral, akşamüzeri caddeye çıktığı zaman dalgın ve mahzundu. Mahzun da değil, belki birbirine düşman birçok arzunun çarpışmasından doğan bir arzusuzluğun verdiği o istikamet buhranı, o kararsızlık, o sıkıntı gittikçe içini karartmaya başlamıştı. Aradı. Hiçbir şey istemiyordu: Ne babasını görmek ne piyano çalmak ne Samim'le konuşmak ne Paris ne İstanbul ne aşk ne flört ne tuvalet ne sinema ne dans...

Yukarıdaki parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahramanın psikolojik durumu anlatılmıştır.
- B) Sade bir dil kullanılmıştır.
- C) İlahi bakış açısından yararlanılmıştır.
- D) Mekan tasviriyle kahramanın duygu dünyası somutlanmıştır.
- E) Zaman ögesi hissettirilmiştir.

Cevap : A

3. Yıllarca aç kaldım. Koca bir şehirde yapayalnız... Ama beni mutsuzluğa sürükleyen açlıktan çok yalnız oluşum. Aç ve tek olmak... Gurbet ve açlık. Bu şehrin sokaklarında bir başka aç Cemil Meriç dolaşmamıştır diye düşünürüm sık sık. Ben düşünen, okuyan temsil ettiği insani değerleri lekelenerek aç kalmaya açlıktan kurumaya razı olan adam...

Yukarıdaki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahramanın ruh hali anlatılmıştır.
- B) Sade bir dille yazılmıştır.
- C) Eksiltili cümleler kullanılmıştır.
- D) Mekanla ilgili geniş ayrıntılara yer verilmiştir.
- E) Kahramanın, hak ettiğini göremediğine değinilmiştir.

Cevap : A

4. Belli bir özelliği ile öne çıkan kahramanlara ----- denirken hem iyi hem kötü özellikleriyle edebi eserde yaşatılan kahramanlara ise ----- denir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) karakter – kişi
B) tip – karakter
C) tip – başkişi
D) anlatıcı – karakter
E) kişi – tip

Cevap : B

5. İnsanlar palto şapka giyer, ayaklarında potinleri vardır. Bu adamın ne paltosu ne şapkası ne de ayakkabıları vardı. Buna mukabil sırtında mor pamukları yer yer, parça parça dökülen mor pamuklu hırkası vardı.

Yukarıdaki parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dil; anlaşılır ve sadedir.
B) Tema; bir kısım insanların yaşadığı hayat savaşını anlatmaktadır.
C) Zihniyet; toplumsal ve ekonomik yaşama ışık tutmaktadır.
D) Gözlemci bakış açısına yer verilmektedir.
E) Kahramanların ruhsal durumuna yer verilmektedir.

Cevap : B

6. I. Üzüldüğünü anlatmak istiyordu. Tek isteği kendisine durgunluğunun sebebinin sorulmasıydı. (ilahi bakış açısı)
- II. Konuşuyordum. Trene yetişmek için biraz daha acele etmeliydim oysa. (kahraman anlatıcının bakış açısı)
- III. Çocuk elindekileri yavaşça yere bıraktı. Dikkatle etrafına bakıp eşyaları incelemeye koyuldu. (gözlemci anlatıcının bakış açısı)
- IV. Yanımdaydı. Bir şeyler soruyor, cevap alamadığı halde sormaktan vazgeçmiyordu. (kahraman anlatıcının bakış açısı)
- V. Bahar geldiğinde her şey düzelecekti, öyle emindi ki buna kurduğu hayallerin gerçekleşeceğinden hiç şüphesi yoktu. (kahraman anlatıcının bakış açısı)

Yukarıda numaralanmış ifadelerin yanlarındaki parantez içinde anlatıcının bakış açısı verilmiştir. Buna göre ifadelerden hangisi için verilen bakış açısı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Cevap : B

7. Ali Bey hayallere dalmıştı; kafasından durmadan hep aynı düşünce geçiyordu: "Oğlum.... Fatih.... Üniversiteden diploma almış..." Başka şeyler düşünmek için kendisini zorluyordu ama, düşünceleri yine aynı konuya gelip saplanıyordu. Ölmüş olan karısını hatırladı. Hüzün içinde. Bugünleri göremedi diye fısıldadı. **Yukarıdaki parçada anlatılan "karakterle" ilgili özellikler aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?**

- A) Kaybettiği karısını özlemle anan duygusal biridir.
- B) Karakter baştan sona kadar dinamik (hareketli) tir.
- C) Oğlunun mezuniyetini sürekli hayal eder.
- D) Karakter, karşımıza çıkabilecek bir kişidir.
- E) Hayata küskün ve içine kapanık biridir.

Cevap : B

8. Halide Edip Adıvar önemli bir Milli Edebiyat yazarıdır. "Vurun Kahpeye" adlı romanındaki "Aliye" adlı öğretmen idealize edilmiş bir karakterdir. Eserde Kuvayı Milliye saflarında yer alan nişanlısı Tosun Bey'i beklerken yaşadığı kasabanın çocuklarına ışık, umut olmak için çabalayan ve onlara vatan, millet sevgisi işleyen Aliye'nin hazin sonu anlatılır. **Yukarıda verilenler eserin hangi özelliğini kanıtlar?**

- A) Yazıldığı devrin şartlarını ve zihniyetini yansıtması
- B) Karakterlerin ayrıntılı anlatımıyla olayların gerçekçi gösterilmesi
- C) Olay örgüsüne önem verilmesi ve anlatımın dağınık olmaması
- D) Yazarın kendi başından geçenleri anlatması
- E) Zaman ve mekan öğelerinin ön plana çıkarılması

Cevap : A

9. I. Altı ay sonraydı, köye tahsildarlar geldi. Yol parası vereceklerin arasında muhtar beni de okudu. Yanlış olacak diye kulak asmadım. Birkaç kere gelip gittiler aldırmadım. Yirmi senedir yol parasından muaftım.
- II. Seneler geçtikten sonra bile o ve arkadaşları bu ilk saatten hafızalarında kalan cümleleri hatırlardı. Mümtaz onu dinlerken aydınlıktan aydınlığa koştüğünü sanıyordu.

Yukarıdaki metinlerde hangi bakış açısından faydalanılmıştır?

- A) İlâhi – Gözlemci
B) Kahraman – İlâhi
C) Gözlemci – İlâhi
D) Nesnel – Kahraman
E) Gözlemci – Kahraman

Cevap : B

10. Aşağıdakilerden hangisi olay çerçevesinde gelişen edebi metinlere örnek olamaz?

- A) Mesnevi B) Öykü C) Orta oyunu
D) Roman E) Anı

Cevap : B